

پژوهیش ملی امده‌های نو در کشاورزی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوارسکان (اصفهان)، دانشکده کشاورزی

۱۳۸۹ ماه ۲۷-۲۸ بهمن

همایش ملی
ابد های نو در کشاورزی

راهبرد کاربرد آب مغناطیس در توسعه کشاورزی پایدار ایران

روح الله رجبی^۱، سید علی نورحسینی نیاکی^۲ و هاجر مسجدی^۱

- دانشگاه آزاد اسلامی واحد دزفول، دزفول، ایران ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد زراعت دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان، لاهیجان، ایران ۳- کلینیک گیاهپزشکی حکیم اصفهان، اصفهان، ایران

* روح الله رجبی، تلفن: ۰۹۱۱۲۴۱۶۳۱۶ Roholla_rajabi@yahoo.com

چکیده

آب مغناطیس آبیست که از میدان مغناطیس عبور می‌کند. سازگار با محیط زیست است، ارزان بوده، هزینه راه اندازی کمی دارد و نیازی به انرژی ندارد. عبور آب از میدان مغناطیس، کیفیت فیزیکی و شیمیایی آب را در بسیاری از موارد بهبود می‌بخشد. این یک حقیقت علمی است که استفاده از دستگاه مغناطیس آبی برای تیمار آب آبیاری، باروری آب را بهبود داده و به ذخیره آب برای بخش کشاورزی منجر خواهد شد، شوری خاک را به حداقل رسانده و سلامت محیط را ثبات می‌بخشد. تیمار آب مغناطیس افزایش راندمان محصول را سبب می‌شود، با آبشویی نمک‌های سطحی شرایط رشد ریشه را بهبود می‌دهد، نفوذپذیری بهتر آب، حل شدن بهتر مواد معدنی در خاک و افزایش نفوذپذیری آب را به همراه دارد. در نهایت میزان آب مورد نیاز برای هر آبیاری را کاهش می‌دهد.

واژگان کلیدی: آب مغناطیس، کشاورزی پایدار، گیاهان

مقدمه

تغییرات فیزیکی، الکتریکی و مغناطیس آب در حال حاضر در کشاورزی و صنعت به وسیله‌ای برای کاهش تشکیل رسوبات و افزایش عملکرد ادوات و ماشین آلات و موجودات زنده تبدیل شده است. آبی که با میدان مغناطیسی تیمار می‌شود، آب مغناطیسی نامیده می‌شود. زمینه تئوری روی اثرات آب مغناطیس به طور کامل روشن نیست و طیف وسیعی از نظرات در منابع گزارش می‌شود. علی‌رغم تلاش‌های تحقیقاتی جهت دار و گسترده و یافته‌های اثبات شده در مورد اثرات بیولوژیکی و پیزشکی میدان‌های الکترو-مغناطیسی، علم هنوز در این زمینه عقب است. هم اکنون روش‌های ارزان قیمت و کم خطر برای تیمار آب آبیاری یا آب نوشیدنی بدون تغییرات شبکه آبیاری و روش‌های عملی وجود دارد. مغناطیس کردن سبب تغییرات فیزیکی و شیمیایی پارامترهای طبیعی آب می‌شود که منجر به بهبود ویژگی‌های تصفیه آب می‌گردد. همچنین ویژگی حلایت آب را افزایش می‌دهد که نهایتاً توانایی خاک را در ماده‌سازی بهتر مواد غذایی و کود در گیاه افزایش می‌دهد. گیاهان و درختان به نمک‌های معدنی و عناصر کمیاب برای رشد و غذا سازی نیاز دارند. گیاهان آبیاری شده با آب مغناطیس مواد غذایی را با کاهش کشش سطحی آب حل می‌کنند. این امر به مواد معدنی اجازه غوطه‌وری در غلظت‌های مناسب را فراهم می‌سازد. همچنین واسطه pH شده و سبب جریان بیشتر از دیواره‌های سلولی می‌شود. آب مغناطیس مرطوب‌تر است و عمیق‌تر و سریع‌تر به خاک نفوذ کرده و به ریشه‌های عمیق‌تر و بزرگ‌تر می‌رسد. آب مغناطیس مواد غذایی را در محدوده ریشه حل کرده و سبب تحریک رشد گیاه می‌شود. این دلیل افزایش نرخ رشد و راندمان بالا در دوره زمانی کم و حتی با مصرف آب، کود و سوموم کمتر در بیشتر موارد است. به همین دلیل آب مغناطیس باید در آبیاری استفاده شود.

مواد روش ها

با توجه به اینکه عمدۀ مواد غذائی موجود در خاک توسط گیاهان استفاده نمی شوند، تغییر ویژگی های آب امری کلیدی است. هنگام آبیاری گیاهان با آب معمولی مقدار کمی از عناصر غذائی در آب حل می شوند در نتیجه به همین نسبت برای گیاهان قابل دسترس خواهد بود. زمانی که گیاه با آب سخت و بدون اثر مغناطیس آبیاری شود لایه ای سفید و سخت از بی کربنات کلسیم و کربنات ها روی سطح خاک تشکیل می شود و تنها بخشی از بی کربنات های کلسیمی توسط آب شسته شده و در خاک نفوذ می کنند و سپس روی ریشه گیاه نشست می کنند. در نتیجه گیاه مجبور است برای ادامه زندگی خود ریشه های اضافی تولید کند که این روند رشد طبیعی گیاه را به خاطر صرف انرژی اضافی مختل می کند. به دلیل افزایش مولکول های آب در واحد حجم، بر اثر مغناطیسی شدن آب بر حلالیت آن اضافه شده و در نتیجه توانایی آب برای جذب کاتیون ها و آئیون ها افزایش می باید و مقدار بیشتری از نمک ها به ویژه بی کربنات ها توسط گیاه جذب می شوند. در این شرایط حرکت املاح به سمت لایه سطحی خاک و همچنین تجمع نمک ها در اطراف ریشه به دلیل خشثی شدن بار الکتریکی نمک ها کاهش می باید. با افزایش جذب املاح معدنی، نمک های مفید و عناصر موجود در آب و خاک می توان کود کمتری مصرف نمود. ضمن اینکه بدیلیل کوچکتر شدن مولکول های آب و افزایش توانایی جذب آن توسط گیاه کارایی مصرف آب نیز افزایش می باید. در اثر آبیاری با آب مغناطیسی به دلیل نفوذ بیشتر آن در خاک میزان تبخیر از سطح خاک نسبت به آبیاری با آب معمولی کمتر خواهد بود. اثرات آب مغناطیسی بر تولید برخی محصولات گزارش شده است (فیرکه و همکاران، ۱۹۹۹ - پیتروسزووسکی، ۱۹۹۹ - آladجادجیان، ۲۰۰۲). اثبات شده که تیمار مغناطیس با تاثیر بر روی مراحل اولیه رشد گیاه را تسريع و سبب بهبود تولید می شود. به لحاظ کاربرد در مقابل مواد شیمیایی می تواند در ادامه راهبرد ارگانیک مناسبی باشد (آladجادجیان، ۲۰۰۳). هم اکنون اثرات مثبت آب مغناطیس بر جوانه زنی بذر، رشد نهال، ویژگی های زراعی و راندمان بذور گیاه گزارش شده است (پیتروسزووسکی، ۱۹۹۹ - اتک و همکاران، ۲۰۰۳ - رینا و همکاران، ۲۰۰۱). بر طبق اطلاعات بدست آمده از چین، روسیه، انگلیس، ژاپن، لهستان، ترکیه، استرالیا و پرتغال کاهش قلیایی بودن خاک، افزایش اشکال متحرک کودها، افزایش راندمان محصول و دوره رشد اولیه کوتاه با تیمار آب مغناطیس بدست می آید (کاکمک و همکاران، ۲۰۰۹). پروفسور کلوس کروننبرگ در کالیفرنیا آب آبیاری را مغناطیسی کرد و بیان کرد که مغناطیسی کردن هسته آب را تغییر می دهد که منبع تغییرات جادویی می شود. آب مغناطیس شده باعث می شود که گاوها شیر بیشتری بدهند، ماکیان چاق تر شده و تخم بیشتری می گذارند، طالبی و محصولات دیگر بزرگتر شده و عملکرد بیشتری با کود کمتر ارایه می دهند.

نتیجه گیری کلی

مزایای آب آبیاری مغناطیسی برای کاربرد آن در کشاورزی عبارتند از: ۱- افزایش راندمان آبیاری: آب مغناطیسی (دیونیز) به ذرات کلوئیدی رس چسییده و فرار آب به اعمق خاک متوقف می شود لذا راندمان آبیاری که ناشی از تبخیر و نفوذ عمقی می باشد ارتقاء می باید. مثلاً در آبیاری قطره ای از ۸۵ درصد به ۹۵ درصد افزایش می باید. ۲- افزایش حلالیت آب (بهبود کارایی مصرف کود): بر اثر نیروی مغناطیسی اعمال شده تعداد ملکول های آزاد آب افزایش یافته و درگیر با املاح محلول در آب نخواهد بود. در اثر این پدیده به شدت به حلالیت آب اضافه شده و کشش سطحی آن کاهش می باید و می توان در سmpاشی و محلول پاشی از نازل های کوچکتر استفاده کرد تا مصرف سم به یک سوم قبل کاهش باید. اعمال میدان مغناطیسی باعث تغییر خواص فیزیکی آب و سهولت انحلال املاح نامحلول در خاک گشته که این امر کاهش ۵۰ درصد مصرف کود را به ارمغان می آورد. ۳- خشثی شدن سختی آب: آبیاری

مغناطیسی با خنثی کردن سختی آب و تبدیل بیکربنات به کربنات کلسیم و با تبدیل کلسیت‌ها به آرگونیت سبب می‌شود املاح به راحتی توسط ریشه جذب شوند. ۴- پاستوریزاسیون آب: با عبور آب مغناطیسی شده و خنثی شدن کاتیون‌ها امکان حیات و تغذیه از خزه‌ها، جلبک‌ها و پاتوژن‌ها نظری ویروس، باکتری‌ها و قارچ‌ها سلب شده و جمعیت آنها در سطح مزرعه کنترل می‌شود. گیاه با کاهش جمعیت پاتوژن‌ها نسبت به بیماری‌های گیاهی محافظت شده و نیاز به سمپاشی نیز کاهش می‌یابد. ۵- اصلاح خاک: در صورتی که از کودهای آلی استفاده کنیم، آب مغناطیسی به عنوان پلی بین ذرات کلوئیدی و هوموس عمل کرده و خاک‌دانه تشکیل می‌شود و به این ترتیب خاک پوک شده و تهويه آن به نحو بهتری انجام می‌شود و خاک کلوخه نشده و حاصل خیزی آن بهتر تامین می‌گردد. ۶- زودرسی محصول و افزایش عملکرد گیاه: آب مغناطیسی چرخه رسیدن محصولات را از طریق پویاسازی آب بین ترکیب ذرات رس و هوموس و عصاره خاک، تسریع می‌سازد و محصول زودرس می‌شود. با جذب آسان‌تر کاتیون‌ها از جمله کلسیم، منیزیم و آهن رنگ برگ سبز تیره شده و این نشان دهنده رفع فقر ریز مغذی‌ها می‌باشد. به علت قدرت جذب بیشتر سیستم ریشه، گیاه ۲۰-۳۰ روز زودرس تر شده، در نتیجه با جذب بیشتر یون‌های غیر متحرک نظری سفر و آهن، رشد و عملکرد گیاه به تناسب افزایش می‌یابد. ۷- مقاومت به سرمایزدگی: در اثر آبیاری مغناطیسی با کنترل باکتری‌های مولد هسته یخ، تشکیل بلورهای یخ در دماهای پایین‌تری محتمل بوده و ریسک خسارت سرمایزدگی کاهش می‌یابد. از طرفی با حلالیت بیشتر آب مغناطیسی جذب پتاسیم از ذرات کلوئیدی افزایش یافته و درصد مواد جامد ساقه و برگ بسیار بالاتر خواهد بود و خطر تشکیل بلورهای یخ در گیاه کاهش می‌یابد. ۸- افزایش کیفیت و کمیت محصول: با تصفیه آب آبیاری فرایند فتوسترن تقویت شده و علاوهً کمبود مواد غذایی رفع می‌شود. در این حالت برگ‌هایی سبزتر، گیاهانی قوی‌تر و شاداب‌تر با جذب بهتر ریز مغذی‌ها، کلسیم و منیزیم خواهیم داشت. درصد مواد جامد در میوه و دانه افزایش می‌یابد. سرعت جوانه زنی و درصد سبز شدن در درختان افزایش یافته و بعلت محولهای کلسیمی در آبیاری بارانی و باقی نماندن قطرات درشت بر روی برگ‌ها، برگ سوزی متوقف می‌شود. ۹- محافظت و نگهداری از بذر در انبار: مغناطیسی کردن بذر یکی از راههای محافظت و نگهداری از بذر در انبار است. با مغناطیسی کردن بذر امکان کاهش ۳۰-۵۰ درصدی در مصرف بذر و زودتر سبز شدن آن فراهم می‌شود. همچنین در اثر این عمل تشکیل پروتئین سریع تر شده و رشد ریشه‌ها بیشتر و بذرهای ضعیف با قوه نامیه کمتر، رشد بهتری خواهند داشت. ۱۰- مزایا در باغبانی: همزمانی در رسیدن، درشت شدن و یک دست بودن میوه.

منابع

1. Aladjadjyian A. 2002. Study of the influence of magnetic field on some biological characteristics of Zea mays. J Central European Agri., 3(2): 89-94.

2. Cakmak T, Dumluipinar R, Erdal S. 2009. Acceleration of germination and early growth of wheat and bean seedling grown under various magnetic field and osmotic conditions. *Bioelectromagnet*, 31(2): 120-129.
3. Phirke PS, Kudbe AB, Umbarker SP. 1996. The influence of magnetic field on plant growth. *Seed Sci Technol.*, 24: 375-392.
4. Pietruszewski ST. 1999. Effect of alternating magnetic field on germination, growth and yield of plant seeds. *Inzynieria Rolnicza*, 5(11): 209-215.
5. Renia FG, Pascual LA, Fundora IA. 2001. Influence of a stationary magnetic field on water relations in lettuce seeds. Part II. Experimental results *bioelectromagnet*, 22: 596-602.

Approach of magnetic water application in sustainable agriculture of Iran

Rouhollah Radjabi^{1*}, Seyyed Ali Noorhosseini Niyaki and Hajar Masjedi³

1 Islamic Azad University, Dezful Branch, 2 M.Sc. Student of Agronomy, Islamic Azad University,
Lahidjan Branch and 3 Hakim Plant Protection of Isfahan

*Corresponding E-mail address: Roholla_rajabi@yahoo.com

Abstract

Magnetised water is water passed through a magnetic field. It is an inexpensive, environmentally friendly water treatment that has small installation fees and no energy requirements. Passing water through a magnetic field has been claimed to improve chemical, physical quality of water in many different applications. It is a scientific fact that use of our magnetic water devices for treatment of irrigation water will improve water productivity and will lead to significant water savings for the irrigation sector, minimize soil salinity and sustain the health of the environment. Magnetic water treatment induces an increased crop yield, improves conditions of root layers due to leaching of superfluous salts, better permeability of irrigated water and better dissociation of mineral fertilizers. Increased permeability of water reduces the amount of water required for each irrigation event.

Keywords: Magnetic water, Sustainable agriculture, Plant